

«Шаруа (фермер) қожалықтарындағы ауыл шаруашылық дақылдарының жалпы түсімін іріктеп зерттеу сауалнамасы» А-005 статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық
Инструкция по заполнению статистической формы А-005 «Анкета выборочного обследования валового сбора сельскохозяйственных культур в крестьянских (фермерских) хозяйствах»

Сауалнама учаске иесінің немесе оның отбасы мүшесінің сөзі бойынша толтырылады, қаласа, учаске иесі өзі толтыруына болады.

Ауыл шаруашылық дақылдарының алқабы гектармен көрсетіледі, метрмен көрсетілген ұзындығын еніне көбейтіп анықталады.

Егер учаскеде дақылдар қатармен, тығыздау ретінде немесе жүйек жиегіне отырғызылса, олардың көлемі жаппай отырғызылған нақты дақылдың көлеміне қосылады.

Ауыл шаруашылық дақылдары егілген алқаптардың көлемі туралы деректер, пайдаланудағы жер учаскелері (жалға алынған учаске мен бөлінген бақты қоса алғанда) бойынша жиынтықтап көрсетіледі. Сауалнама толтыру кезінде жиналатын алқаптан өнім жиналып бітпесе, жиналуға тиісті қалған алқапты ескеру қажет. Қалған алқаптан жиналатын өнімді тиісті дақылдардың орташа шығымы бойынша анықтап, жалпы жиналған өнімге қосады.

Жиналған өнім бір ондық белгімен центнермен көрсетіледі.

Дәннің, соның ішінде толық піскен жүгері собықтарының құрғақ дәнге қайта есептелгені, майлы дақылдардың, қант қызылшасының (фабрикалық) жалпы жиналғаны бастапқы кіріске алған салмағында (3 баған) және ұқсатудан кейінгі салмағында (4 баған) көрсетіледі. Қалған дақылдар бойынша жалпы жиналғаны бастапқы кіріске алынған салмағында көрсетіледі. Сонымен қоса осы бағандарға жиналған, бірақ өлшенбеген және кіріске алынбаған өнімдер енгізіледі. Толық піскен жүгері собықтарын құрғақ дәнге есептеу былайша жүзеге асырылады: жүгері собықтарының нақты салмағын 0,7 коэффициентке – собықтағы жүгері дәнінің орташа шығымына, көбейтеді.

Бастапқы кіріске алынған салмақ – жиналған дәнді тазартпай алынған, яғни шөп-шаламымен, минералдық қоспаларымен (топырақ, шаң-тозан, собық масағы), сондай-ақ артық ылғалдығымен қоса нақты салмағы.

Ұқсатудан кейінгі салмақ (есепке алынатын салмағы) – бұл дәнді тазартқаннан және кептіргеннен кейінгі, яғни ылғалдылық және ластану дәрежесін шегергендегі нақты салмағы.

Мақта мен темекі бойынша, көлеңкелі жолақтарды қоса, егістің барлық алқабы ескеріледі. Осы дақылдар бойынша жиналған өнім есепке алынатын салмағымен көрсетіледі, темекі бойынша барлық сындырулар (негізгісі және қосымшасы) ескеріледі.

«Майлы дәндер және май құрамды жемістер» бойынша күнбағыстың, қытайбұршақтың, күнжұттың және басқа да майлы дақылдардың жиналған алқабы және жалпы жиналған тұқымы мен жемісі көрсетіледі.

Картоп бойынша көктемде және жазда отырғызылған картоптың нақтыланған егіс алқабы, жиналған алқабы мен жалпы жиналған өнімі көрсетіледі.

Азық-түліктік бақшалар бойынша қарбыз бен қауынның нақтыланған егіс көлемі, жиналған алқабы мен жалпы жиналған өнімі көрсетіледі.

Көкөністер-барлығы бойынша ашық топырақта, сонымен қоса пленка астында өсірілген көкөністің нақтыланған егіс алқабы, жиналған алқабы мен жалпы жиналған өнімі көрсетіледі.

Мал азықтық дақылдар бойынша мал азығына арналған қант қызылшасының, тамыржемістілердің, бақшалықтардың, балауса азықтық жүгерінің жиналған алқаптары, сондай-ақ шөпке, балауса азыққа, тұқымға және жайылымға арналған себілмелі біржылдық және көпжылдық шөптердің шабылу алқаптары көрсетіледі.

Маз азықтық жүгері бойынша мал азығына арналған, сүттеніп-балауызданғанға дейін, сүттеніп-балауызданып және балауызданып піскен жүгерінің нақтыланған егіс алқабы, жиналған алқабы және жалпы өнімі ескеріледі.

Біржылдық шөптер және көпжылдық шөптер бойынша біржылдық шөптердің (балауса азықтық күздіктерсіз), өткен жылы күзде егілген алқаптарын қоса көп жылдық шөптердің шабылу алқабы көрсетіледі.

Пішен бойынша өз учаскелерінің барлық шабыстарынан жиналған пішен, сондай-ақ ауыл шаруашылық құрылымдарының қоймаларына өткізілгенінен басқа, ауыл шаруашылық кәсіпорындарының және басқа жер пайдаланушылардың жерінде жиналған пішен көрсетіледі.

Табиғи шабындықтар мен жайылымдар бойынша шөпке және балауса азыққа арналған табиғи шабындықтар мен

Анкета заполняется со слов владельца участка или члена его семьи, по желанию владельца участка может заполняться им самим.

Коды сельскохозяйственных культур в соответствии с СКПСХ проставляются работником органа статистики.

Площадь уборки сельскохозяйственных культур показывается в гектарах и определяется умножением длины на ширину, выраженных в метрах.

Если на участке практикуется посадка культур рядками, отдельных культур в виде уплотнителя или по краю грядки, то их уборочная площадь прибавляется к площади сплошной уборки соответствующей культуры.

Данные о размерах уборочной площади сельскохозяйственных культур показываются в сумме по всем земельным участкам, имеющимся в пользовании (включая арендованные участки и выделенные огороды). Кроме того, надо учесть предполагаемую площадь уборки, если на момент заполнения анкеты урожай собран не на всей площади, подлежащей уборке. Сбор урожая с оставшейся площади следует определять исходя из средней урожайности соответствующей культуры и прибавить к собранному валовому сбору.

Сбор урожая показывается в центнерах.

Валовой сбор зерна, включая початки кукурузы в полной спелости в пересчете на сухое зерно, масличных культур, сахарной свеклы (фабричной) показывается в первоначально оприходованном весе (графа 3) и в весе после доработки (графа 4). По остальным культурам валовой сбор показывается в первоначально оприходованном весе. В эти графы включаются также продукция, собранная, но не взвешенная и не оприходованная. Пересчет початков кукурузы в полной спелости на сухое зерно осуществляется следующим образом: физический вес початков кукурузы умножается на коэффициент 0,7 – средний выход зерна кукурузы из початков.

Первоначально оприходованный вес – это физическая масса зерна, полученная при уборке урожая без ее доработки, т.е. с сорными и минеральными примесями (земля, частицы земли, стержни колосков), а также с избыточной влажностью.

Вес после доработки (зачетный вес) – это физическая масса зерна после очистки и сушки, т.е. со скидкой на степень влажности и засоренности.

По хлопчатнику и табаку учитывается вся уборочная площадь посевов, включая полосы затенения. Сбор урожая по этим культурам показывается в зачетном весе; по табаку должны учитываться все ломки – основные и дополнительные.

По масличным семенам и плодам маслосодержащим показываются уборочные площади и валовой сбор семян и плодов подсолнечника, рапса, сафлора, горчицы, сои, арахиса, кунжута и других масличных культур.

По картофелю показываются уборочные площади и валовой сбор картофеля весенней и летней посадки.

По бахчам продовольственным показываются уборочные площади и валовой сбор арбузов и дынь.

По овощам показываются уборочные площади и валовой сбор овощей, выращиваемых в открытом грунте, включая посевы под пленкой.

По кормовым культурам показываются уборочные площади сахарной свеклы, корнеплодов, бахчей, предназначенных на корм скоту, кукурузы на зеленый корм, а также укосные площади сеяных однолетних и многолетних трав, предназначенных для уборки на сено, зеленый корм, семена и выпас. При проведении двух и более укосов трав в анкете отражается площадь только одного укоса.

По кукурузе на корм показывается укосная площадь кукурузы в до молочно-восковой, молочно-восковой и восковой спелости на силос и зеленый корм.

По однолетним травам, многолетним травам показывается укосная площадь однолетних трав (без озимых на зеленый корм), площадь многолетних трав, включая площади, засеянные осенью прошлого года.

По естественным сенокосам и пастбищам показывается укосная площадь естественных сенокосов и пастбищ на сено и зеленый корм.

По сену показывается весь валовой сбор сена, полученный со всех укосов на своем участке, а также сено, заготовленное на землях сельхозпредприятий и других землепользователей, кроме сданного на склады сельхозформирований.

жайылымдардың шабылу алқабы көрсетіледі.

Жабық топырақтағы көкөністер (жылыжайлар, булыжайлар) бойынша ағымдағы жылғы өнімге пайдаланылатын жабық топырақ құрылысындағы (жылыжайлар, булыжайлар) алқаптар және жабық топырақ құрылысының барлық түрінен жиналған өнім түгел көрсетіледі. Алқап тек бірінші айналыммен көрсетіліп, жабық топырақ учаскесінің ұзындығын еніне көбейту арқылы анықталады.

Гүлдер бойынша ашық топырақта және жылыжайда гүл өсіруге пайдаланған алқап көрсетіледі.

Саңырауқұлақ бойынша саңырауқұлақ өсіруге пайдаланған алқап ескеріліп, жалпы жиналған өнімі көрсетіледі.

Жеміс, жидек дақылдары және жүзім бойынша екпе ағаштардың, соның ішінде жеміс беретіндерінің (1, 2-бағандар) жалпы алқабы және де жеміс-жидек екпелері мен жүзімнен, соның ішінде жеміс беретін жастағы екпелерден (3, 4-бағандар) жалпы жиналғаны көрсетіледі. Екпе ағаштардың нақты алқабы, ағымдағы жылы осы екпелерден өнім алынғанына немесе алынбағанына қарамастан, осы дақылдар орналасқан ауданды өлшеу арқылы анықталады.

Бақтағы жеміс ағаштарының аралығында (қатар аралықтарында) жидек ағаштары отырғызылған жағдайда, олардың алқабы жидек дақылының оқшауланған (негізгі) алқабына жиынтықталып, барлық жидек дақылы бойынша көрсетіледі.

“Тыңайтқыштарды енгізу және қолдану” 5 бөлімінде ендірілген уақытына байланыссыз – өткен жылы сүдігерге және сүрі жерге, ағымдағы жылы және өткен жылдың күзінде тұқым себу алдында, тұқым себу кезінде және қосымша құнарландыруға ауыл шаруашылық дақылдарының егістеріне, сондай-ақ көпжылдық жеміс ағаштарына (бақтарға, жидектерге, жүзімдіктерге), табиғи шабындықтар мен жайлымдарға ағымдағы жылдың өніміне ендірілген минералдық және органикалық тыңайтқыштар саны көрсетіледі.

Ағымдағы жылы алдағы жылдың өніміне енгізілген тыңайтқыштар мөлшері сауалнамаға енгізілмейді.

Сауалнамада әрбір тыңайтқыш міндетті түрде тиісті топқа – азотты, фосфорлы немесе калийлі, жазылады. Егер шаруашылықта осы тізімде аталмаған басқа да минералдық тыңайтқыштар қолданылса, онда олар да тыңайтқыштардың тиісті тобына: азотты, фосфорлы немесе калийлі, жазылады.

«Минералдық тыңайтқыштарды енгізу» 1,2,3,4 бағандарда минералдық тыңайтқыштардың мөлшері центнермен көрсетіледі.

5 бағанда органикалық тыңайтқыштарды (қи, әр-түрлі қордалар, органикалық-минералдық қоспалар, құс саңғырығы т.б.) енгізу центнермен көрсетіледі.

6 және 7 бағандарда минералдық және органикалық тыңайтқыштармен нақты тыңайтылған алқап көрсетіледі.

Нақты тыңайтылған алқап жалпы егіс алқабынан белгілі бір дақылдар бойынша ағымдағы жылы тыңайтқыш енгізілмеген учаскелер алқабын шегеру арқылы табылады.

Тыңайтылған алқап жалпы жиынтығы бойынша, сондай-ақ әрбір дақылдар бойынша тұтастай егіс көлемінен аспауы тиіс.

Сауалнамада тыңайтылған алқап тұтас гектармен көрсетіледі.

По овощам защищенного грунта (теплицы, парники) показывается площадь сооружений защищенного грунта (теплицы, парники), используемая под урожай текущего года и весь сбор овощных культур со всех видов сооружений защищенного грунта. Площадь показывается только с первого оборота и определяется умножением длины на ширину участка защищенного грунта.

По цветам показывается площадь, используемая для выращивания цветов в открытом грунте и в теплицах.

По грибницам (мицелию) учитывают площадь, используемую для выращивания грибной продукции и показывают валовой сбор.

По плодовым, ягодным культурам и винограду показывается общая площадь насаждений, в том числе в плодоносящем возрасте (графы 1, 2) и валовой сбор плодово-ягодных насаждений и винограда с выделением валового сбора с насаждений в плодоносящем возрасте (графы 3, 4). Площадь насаждений определяется по фактически занятой площади этими культурами путем обмера независимо от того, был ли фактически получен с этих насаждений в текущем году урожай или нет.

При наличии в садах между плодовыми деревьями (в междурядьях) посадок ягодных насаждений, их площадь суммируется с обособленной (основной) площадью ягодных культур и показывается по ягодным культурам – всего.

В разделе 5 “Внесение и использование удобрений” показывается количество минеральных и органических удобрений, внесенных под урожай текущего года, независимо от времени внесения удобрений - под пары и зябь в прошлом году, а также перед посевом, во время сева и в виде подкормок в текущем году и осенью прошлого года под посевы сельскохозяйственных культур, а также под многолетние насаждения (сады, ягодники, виноградники), естественные сенокосы и пастбища.

Количество удобрений, внесенных в текущем году под урожай будущего года, в анкету не включается.

Каждое удобрение в анкете записывается обязательно по соответствующей группе-азотные, фосфорные или калийные. Если в хозяйстве применяются и другие минеральные удобрения, не поименованные в этом списке, то они также вписываются.

В графах 1,2,3,4 показывается количество внесенных минеральных удобрений, в центнерах.

В графе 5 показывается внесение органических удобрений (навоза, различных компостов, органо-минеральных смесей, птичьего помета и др.) в центнерах.

В графах 6 и 7 показывается физическая площадь, удобренная минеральными и органическими удобрениями.

Физически удобренная площадь получается путем вычитания из общей посевной площади той или иной культуры тех участков, на которые вовсе не вносились удобрения под урожай текущего года.

Удобренная площадь, как по общему итогу, так и по каждой культуре не должна превышать общую посевную площадь.

Удобренные площади в отчете показываются в гектарах.